

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliarvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DLIII. ad annum DLXXVII.

Parisiis, 1644

Vita, Epistolae, Et Decreta Ioannis Papae III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15324

epigramma lib. 3. carminum, his versibus comprehensum:

Nominis auspicio fulgent tua facta, Paterne,

Munere qui proprio te facis esse patrem.

Servitii nostri non immemor, omnia prestas,

Et tibi deuotis das pia vota libens.

Vt bene distribuas, modo qui tam promptus habetis,

Vnde magis prestes, amplificentur opes.

Chaltri-
cus.

^a *Chaltricus.*] Hunc Fortunatus lib. 4. carminum Chalaëticum Carnotensis ciuitatis episcopum nominat, eiusque egregias virtutes cum sanctitate coniunctas insigni admodum & prolixiore epitaphio exornat.

^o *Samson.*] Minoris Britanniae episcopus sanctissimus, cuius memoria perpetua in ecclesia recolitur vigesima octaua Iulii. Vide Baronium anno 559. numero 18. & seqq.

V I T A,
EPISTOLÆ, ET DECRETA
IOANNIS PAPÆ III.

ANNO
CHRISTI
1138

Ex libro pontificali.

IOANNES natione Romanus de patre Anastasio illustri, ^b sedit annos duodecim, menses vndecim, dies vigintifex. Hic ampliavit & restauravit cœmeteria sanctorum martyrum. Hic constituit, vt oblationes & amulæ, vel luminaria in eadem cœmeteria per omnes dominicas de Lateranis ministrarentur. Hic perfecit ecclesiam sanctorum Philippi & Iacobi, & dedicauit eam.

Eodem tempore ^{*} Eruli in Turciam exierunt, & leuauerunt sibi regem Sindual, & premebant cunctam Italiam. At egressus Narses ad eum, interfecit regem, & omnem gentem Erulorum sibi subiugauit. ^c Deinde venit Amingus dux Francorum, & Bucellinus; & simili modo ipsi premebant Italiam. Sed auxiliante Domino & ipsi a Narsete interfecti sunt. Erat ergo tota Italia gaudens. ^d Tunc Romani inuidia ducti suggererunt Iustino & Sophia, ^{*} quia expediret Romanos Gotthis seruire, quam Græcis, vbi Narses eunuchus imperat, & seruitio nos subiicit, & piissimus imperator hæc ignorat. Aut libera nos de manu eius & ciuitatem Romanam, aut certe gentibus deseruiemus. Quo audito, Narses dixit: Si male feci Romanis, male

^{*} f. Ho-
rati in
Tullian

^{*} f. quia
magis

male inueniam. Tunc egressus Narses de Româ, venit in Campaniam, & scripsit genti Longobardorum, vt venirent, & possiderent Italiam. Vt cognouit Ioannes papa, quia suggestionem suam ad imperatorem contra Narsesem misissent, festinus venit Neapolim, cœpitque eum Ioannes papa rogare, vt reuerteretur Romam. Tunc Narses dixit ei: Dic sanctissime papa, quid mali feci Romanis? Vadam ad pedes eius qui me misit, vt cognoscat omnis Italia, quomodo totis viribus laboraui pro ea.

Respondit Ioannes papa, dicens: Citius ego vadam, quam tu de hac terra egressus fueris. Reuersus est ergo Narses cum Ioanne sanctissimo papa. Tunc sanctissimus papa retinuit se in cœmeterio sanctorum Tiburtii & Valeriani, & habitauit ibi multum temporis, vt etiam episcopos ibi consecraret. Narses vero ingressus Romam, post non multum temporis mortuus est. Cuius corpus positum est in locello plumbeo, & reductum est cum omnibus diuitiis eius Constantinopolim. Eodem tempore Ioannes papa & ipse mortuus est, & sepultus in basilica beati Petri apostoli, tertio Idus Iulias. Hic fecit ordinationes duas per mensem Decembrium, presbyteros 38. diacones 13. episcopos per diuersa loca numero 61. Et cessauit episcopatus menses decem, dies tres.

N O T Æ.

^a *Ioannes.*] Vigesima septima mensis Iunii, anno Christi redemptoris 559. qui est Iustiniani imperatoris 33. in locum Pelagii subrogatus fuit Ioannes huius nominis papa tertius, postquam sedes apostolica tribus mensibus & viginti quinque diebus pastore orbata & viduata fuisset. His temporibus Theodomirus, post filium suum in transportatione reliquiarum sancti Martini miraculose sanatum, ab Arianismo ad fidem catholicam est conuersus. Gens Pictorum, in Britannia insula commorantium, per sanctum Columbanum ad fidem Christi perducta fuit. Beda de gestis Anglicis libro tertio, capite quarto. Belisarius anno tertio pontificatus Ioannis in suspicionem coniurationis adductus, a Iustiniano imperatore, omnium scriptorum testimonio, in ordinem redactus fuit; eamque suæ impietatis poenam incurrit, de qua supra dixi in notis ad vitam Siluerii, quem ille innocentem iniuste relegauerat. Post obitum Childeberti regis, Clotharius germanus illius frater regnum accepit; cæcisque filiabus Childeberti, solus totius Francici regni monarchia potitus fuit. Hic cum Parisios venisset, ibique repente in morbum incidisset, ideo quod S. Germanum eius ciuitatis episcopum contempnisset, per eiusdem S. Germani contactum miraculose sanita-

Ioannes quando papa factus.

Ad fidem conuersi plures.

Belisarii miseria.

Clotharius Gallie monarcha miraculose sanatus.

tem recuperavit. Fortunatus in vita S. Germani apud Surium, &c.

Rex compluribus delictis obnoxius, ob incestas nuptias a Nicetio Treuirensi, quem relegauerat, sæpe monitus & excommunicatus, obiit. Defuncto illo, quatuor illius filii, nempe Charibertus, Chilpericus, Guntheramnus & Sigebertus regnū vicissim inter se partiti fuerunt, anno post natum Christū 565. postque obitum Clodouei regis 57.

Galliæ regnū in quatuor partes diuiditur.

Iustinianus imperator, qui se diuinis rebus plus nimio immiscuit, quique pontificium munus in ferendis legibus ecclesiasticis, iisque exigendis, & in relegandis episcopis, sibi arroganter assumpsit, cum hæreticis velamento pacis & concordie familiaris quam oportebat, agere consuevit, a Theodoro illo nequissimo Cæsareæ Cappadociae archiepiscopo Origenista & occulto Eutychemo, in errorem Aphthardocitarum siue Incorrptibilium iusto Dei vindicis permisso inductus, & specioso Incorrptibilium nomine deceptus, execrabilem & detestabilem hæresim in ecclesiam induxit, eorumque, quibuscum liberius viuebat, venena pestilentissima imbibit. Resistentem suæ sententiæ Eutychemum Constantinopolitanum episcopum exiliis multauit: cumque *Anastasio*, inquit Nicephorus libro decimosextimo, capite trigesimo primo, *sacerdotumque eius, qui eodem cum illo ardore flagrabant, exilii bellum dictaret, visibili ictus plaga ex hac vita excessit.* Quando nimirum annis triginta octo & mensibus 8. imperium administrasset.

Iustinianus in hæresim Incorrptibilium lapsus est.

Corrupticolæ siue Seueriani, & Aphthardocitæ siue Incorrptibiles, qui erant duarum Eutychemianarum sectarum diuersi sectarii, his temporibus inter se configebant. Corrupticolæ affirmabant (quod hæreticum est) Christum habuisse carnem corruptibilem & passionibus ex necessitate obnoxiam; vt nequaquam se ab his liberum reddere potuerit. Aphthardocitæ contra docebant Christi carnem (quod non minus erroneum est) sua natura incorruptibilem & passionum expertem fuisse; tamen quando volebat, eam passionibus subiicere potuisse. Horum de incorruptione venenosam sententiam Iustinianus non tantum imbibit, sed etiam inconsulta sententia episcoporum, edicto publico, vt refert Euagrius lib. 4. cap. 38. stabiliiuit & confirmauit; ita vt exilii pœnam incurreret, quisquis contra suam

Hæresis Incorrptibilium q. u. a.

Iustinianus orthodoxos persequitur.

Iustinianus an respiciat. Quæ scripta Iustiniani reiciantur.

An fuerit analphabetus.

hac de re opinionem sentiret. Nullo metu exilii aut mortis prohibente, Anastasius Antiochiæ episcopus edicto imperatoris contradixit. Iustinianus eum sine dubio graui pœna relegationis puniuisset, nisi ultione diuina percussus, in proposito suo exequendo morte præuentus fuisset. Facti huius turpissimi illum in extremis pœnituisse, atque Eutychemum quem relegauerat, ab exilio reuocari mandasse, non citra probabilitatem a plurimis asseritur ex eo, quod sanctus Gregorius papa vna cum patribus sextæ Synodi aliisque pluribus eum nomet imperatorem piæ memoriæ, quando illius alibi mentionem facit. Vt vt sit, non immerito respuit ecclesia illa Iustiniani scripta & constitutiones, quas de vsuris, ecclesiis, personisque ecclesiasticis arroganter nimis edidit. Suidas tradit illum literarum imperitum ac plane analphabetum fuisse. Quod si verum est,

affirmari debet, quod sicut Triboniani fuerunt leges ciuiles, ita etiam Theodori Cæsariensis fuerint illa scripta atque edicta de fide, quæ sub nomine Iustini vulgata leguntur. Iustinus ex sorore Iustini nepos, prout illi Eutyechius episcopus ante triennium prædixerat, defuncto Iustiniano successit: insignia imperii non prius accepit, quam ad templum progressus pias preces fudisset. A patriarcha Ioanne benedictus, coronatus, & in solio collocatus, absolutis acclamationibus ad populum orationem habuit, ante cuius initium frontem signo crucis obsignauit. De fide catholica edictum edidit. Quæ sane maxima laude digna forent, si non admodum in voluptatibus obscænis volutatus, illicita coniugia constitutione sua approbasset, iustumque matrimonium communi coniugum consensu dissolui posse, lege sancita edixisset. Denique, si non pecuniæ ardentem appetens, etiam ipsa sacerdotia plebeiis hominibus venalia exposuisset. Euagrius lib. 5. c. 1. De Iustino refert Cedrenus, quod cum apud rebelles subditos scriptis non proficeret, ad populum libere dixerit, si præceptis suis parere nollent, alium sibi suo arbitrio imperatorem deligerent. *Ego enim (illum dixisse ait) contumacibus, iniustis & aliena volentibus imperare nolo.* Addit vnius refractarii grauiore & acerbioris supplicio effectum fuisse, vt vbique in summa pace viueretur, atque intra trigessimam diem neque actor vllus esset, neque reus iniuriarum.

Iustini imperatoris quale exordium.

Iustini virtutesque.

Anno pontificatus Ioannis nono, qui est Christi 568. Alboinus rex Longobardorum e Pannonia (quam ex Scandinavia insula progressus, per suos occupatam quadraginta duobus annis obtinuerat) primus in Italiam magnis viribus potens ingreditur. Per coniugium Clothosindæ Clotharii filiæ, quam, teste Gregorio, in vxorem duxerat, quatuor reges Francorum sibi confœderauit, ita vt aliorum etiam barbarorum auxilia adeptus, Romanis effectus fuerit formidabilis. Post vastatam Venetam prouinciam, captasque prope vniuersas Liguriæ ciuitates (iusto enim Dei iudicio primum feris barbaris consumendi traduntur schismatici Aquileiensis prouinciæ illi, quos tam multis literis Pelagius papa ad ecclesiæ vniionem inuitauerat) præter eas quæ in litore maris sitæ sunt, insidiis Romundæ vxoris interficitur, cum tres annos & sex menses in Italia regnasset. Successit post Alboinum Clephis, tenuitque regnum Italiae anno vno & mensibus quinque. Ita Dei permisso feri barbari Italiam inuadere cœperunt, vt eius dominio orientales imperatores, quibusvis barbaris aduersus Romanos truculentiores, paulatim exueret; sicque tandem fieret, vt excussa Græcorum tyrannide, & vendicata a Francis cum vrbe Italia, eadem magna ex parte Romano pontifici cederet. Paulus diaconus de gestis Longobardorum lib. 2. cap. 10. & seqq.

Quo tempore Longobardiam primum ingressi fuerint.

Alboinus rex Longobardorum occiditur.

^b *Sedit annos 12. &c.*] Annis tredecim atque diebus quatuordecim pontificatum tenuisse indicant ea tempora, quibus hoc munus apostolicum administrare cœpit & desinit. Tertio Idus Iulii defunctum esse fatetur Anastasius. Si ergo vigesima septima Iunii post interregnum

Ioan. papa III. quamdiu sederit.

Concil. Tom. 12.

Z z z ij

trium mensium & 25. dierum, pontificatum adeptus fuit anno Christi 559. vt supra dixi, necessario affirmari debet, quod qui ad mensem Iulium anni 572. superuixit, per annos tredecim & dies duodecim sedem pontificiam obtinuerit.

Anastasi-
ror.

^c *Deinde venit Amingus dux Francorum, & Bucellinus, &c.*] Hæc teste Agathia lib. 4. contigerunt anno vigesimo nono Iustini imperatoris, anno Domini 555. sub pontificatu Vigilii, & Theodobaldo Francorum rege. Errat itaque Anastasius, qui hanc historiam ad tempora Ioannis papæ III. hic refert. Vide Baronium anno 555. num. 12. & 15.

Fabula est,
Longobardos a Narsete in Italiã euocatos esse.

^d *Tunc Romani, &c.*] Ad historiam istam Anastasi Paulus diaconus libri 1. capite 5. de gestis Longobardorum addit, Narsetem Romanorum inuidiam incurrisse, quia multum auri & argenti, aliarumque rerum diuitias acquisiuisset. In reliquis fere conueniunt; nisi quod Paulus diaconus historiam hanc paulo prolixius recenseat. Vtriusque historiam tamquam fabulosam & plane commentitiam refellit Baronius anno 567. numer. 11. & seqq. vbi auctore Corippo grammatico Africano ostendit, Narsetem ante annum 567. quo Longobardi ex Pannonia in Italiam irruere cœperunt, Constantinopolim reuocatum, magnumque honorem consecutum fuisse. Deinde idem eo argumento conuincit, quod ipsi scripto proprio fatentur mortui cadauer cum honore Constantinopolim translatum esse. Quod si verum est, ipsi Narsetem ab Italia proditiōis crimine immunem reddunt, suamque hac de re enarrationem in mendaciorum textrina contextam esse, propria confessione reuelant. Nam si Narfes, quod referunt illi, Longobardos in Italiam euocauit, pro sceleris magnitudine, non modo non tanto honore & triumpho spoliandus fuerat, sed potius exhumandus, combustisque cineribus plane foras eiiciendus erat. Si dicas ipsum Narsetem ab imperatore iterum in Italiam esse missum cum eodem munere præfecturæ; repugnant omnes scriptores, qui vnanimi consensu fatentur, Longinum in locum Narsetis subrogatum fuisse. Explōsa igitur fabulosa vtriusque hac enarratione de proditiōe Narsetis, eiusque obitu & translatione, cum Græcis scriptoribus asseramus, ipsum honorifice Constantinopolim esse reuersum, substitutoque illi Longino successore, mirifice cultum, ibidem vsque ad obitum permansisse, & sumptuosa ædificia erexisse. Hæc ex Cedreno, Corippo, aliisque scriptoribus. Baronius ann. 567. & 568. num. 3. & sequentibus.

Refellitur
obiectio.

EPISTOLA
IOANNIS PAPÆ III.

AD EPISCOPOS GERMANIÆ ET GALLIÆ.

- I. *Primum chorepiscopus quosdam
temerarios olim iam damnatos
arguit, quod nimium sibi sume-
rent auctoritatis in impositione
manuum.* *I. post beatum Petrum sedem a-
postolicam rexisse, idque traden-
te sibi ipso Petro.*
- II. *Deinde monstrat Clementem* *III. Tertio tradit, quanta cura
atque sollicitudo illi subeunda
sit, qui gregem Christi pascat.*

*Ioannes episcopus vniuersis per Germaniæ & Galliæ prouincias
constitutis, in Domino salutem.*

OPTAVERAM siquidem, carissimi, pro nostri caritate collegii, omnes Domini sacerdotes in vna deuotione persistere, nec quemquam prohibita gratia aut fauore sacerdotum sectari, aut via recta discedere. Et quamquam credamus, dilectionem vestram ad omne opus bonum esse ^{* deuotâ,} paratam, vt tamen efficacior fiat, congruum nobis visum est, literis sedis apostolicæ (vt antecessorum quoque nostrorum vestigia imitemur) vos monere, præcepta diuina & apostolicæ sedis instituta viriliter peragere, & prohibita non tangere, sed cauere: nec cuiquam liceat vnquam doctrinam patrum deserere, & sacerdotali honore gaudere.

I.

Perlatum est ad sedem apostolicam emerfisse, & de-
nuo reuiuiscere prohibitum & funditus extirpatum tam
a sancto Damaso, quam a sancto Leone, viris apostolicis,
atque ab vniuersis synodali auctoritate episcopis, repre-
hensibilem atque oppido inolitum vsum, eo quod qui-
dam chorepiscopi (qui & a prædictorum antecessorum
sanctorum apostolicorum patribus & viris apostolicis, &
ab ipsis, siue a nobis sunt prohibiti, sicut eorum hæcenus
testantur decreta) vltra modum suum progredientes,
donum sancti Spiritus per impositionem manuum tra-
dant, & alia, quæ ^{* solis} solum pontificibus debentur, contra
fas peragant: præsertim cum nullus ex septuaginta disci-
pulis, quorum speciem in ecclesia gerunt, legatur donum

Soli episco-
pi sunt mi-
nistri sacra-
menti con-
firmationis,
quam hic
vocat ma-
nuum im-
positionem.

Act. 8.

Neocæs.
Concil.
Can. 13.Chorepi-
scopi typū
gerunt in
ecclesia 70.
discipulo-
rum.

Act. 8.

Luc. 11.

8. q. 1. Si au-
tem Petrus,
Clemens
successor

Spiritus sancti per manus impositionem tradidisse. Quod autem solis apostolis, eorumque successoribus proprii sit officii tradere Spiritum sanctum, liber Actuum apostolorum docet. In Concilio vero Casareensi ita de chorepiscopis habetur scriptum: Chorepiscopi quoque ad exemplum & formam septuaginta videntur esse: ut comministri autem, propter studium quod erga pauperes exhibent, honorentur. Si enim meliores sanctioresque sanctis apostolis esse putatis, facite quæ illi non fecerunt, & superextollite vos illis. Si vero eiusdem ordinis estis, & æquiparare vos vultis illis, nolite ea agere, quæ illi non egerunt: sed imitamini, prout melius potestis, exempla & vestigia eorum. Illi autem, præcipiente Domino, illisque denuntiantes, ut illi & successores eorum tantummodo per manus impositionem traderent Spiritum sanctum, nulli unquam ex septuaginta tradere Spiritum sanctum per manus impositionem permiserunt, eis (quorum typum, ut prædictum est, chorepiscopi, antequam prohibiti essent, gerebant in ecclesia) scientes illicitum fore, dantes successoribus eorum exemplum, ne unquam talia præfumerent. Vnde in Actibus apostolorum scriptum est: *Cum audissent apostoli qui erant Hierosolymis, quia recepit Samaria verbum Dei, miserunt ad eos Petrum & Ioannem. Qui cum venissent, orauerunt pro ipsis, ut acciperent Spiritum sanctum. Nec dum enim in quemquam illorum venerat, sed baptizati tantum erant in nomine Domini Iesu. Tunc imponebant manus super illos, & accipiebant Spiritum sanctum.* Non ergo (ut iam dictum est) aliquem ex septuaginta, licet pauci essent apostoli, ad hoc opus perficiendum direxerunt, sed Petrum & Ioannem apostolos per manus impositionem tradere Spiritum sanctum miserunt: quorum vicem episcopi in ecclesia gerunt, & non chorepiscopi, qui septuaginta discipulorum formam ante prohibitionem eorum gerebant. Quod illi non fecerunt, vos facere nolite, ne dissimiles eis, & indigni eorum successione & ministerio esse videamini: quia (ut ait Dominus in euangelio) *qui non est mecum, aduersum me est: & qui non colligit mecum, dispergit.*

I I.

Si autem Petrus princeps apostolorum adiutores sibi adsciuit Linum & Cletum, non tamen potestatem pon-

tificii, aut ligandi, aut soluendi eis normam tradidit, sed ^{proximus} successori suo sancto Clementi, qui sedem apostolicam ^{domi Petri.} post eum, & potestatem pontificalem, tradente sibi beato Petro, tenere promeruit. Linus vero & Cletus ministrabant exteriora, princeps autem apostolorum Petrus verbo & orationi insistebat: quæ non incongrue ad traditionem Spiritus sancti per manus impositionem pertinent. Vnde & in Actibus apostolorum scriptum habetur:

Non est æquum, nos relinquere verbum Dei, & ministrare men- ^{Act. 6.}

*habetur

insisterent. inde & in euangelio secundum Lucam * scri-

ptum est ita: *Post hæc autem designauit Dominus & alios se-* ^{Luc. 10.}

ptuaginta duos, & misit illos binos ante faciem suam in omnem ci-

uitatem & locum, quo erat ipse venturus. Et dicebat illis: Messis

quidem multa, operarii autem pauci. Rogate ergo Dominum mes-

sis, ut mittat operarios in messem suam. Ite. Ecce ego mitto vos

sicut agnos inter lupos. Nolite portare sacculum, neque peram, ne-

que calceamenta; & neminem per viam salutaueritis. In quam-

cumque domum intraueritis, primum dicite: Pax huic domui. Et

si sibi fuerit filius pacis, requiescet super illum pax vestra: sin autem,

ad vos reuertetur. In eadem autem domo manete, edentes & biben-

tes quæ apud illos sunt. Dignus est enim operarius mercede sua.

Nolite transire de domo in domum. Et in quamcumque ciuitatem

intraueritis, & susceperint vos, manducate quæ apponuntur vo-

bis, & curate infirmos qui in illa sunt, & dicite illis: Appropin-

quabit in vos regnum Dei. In quamcumque autem ciuitatem intra-

ueritis, & non receperint vos, excuntes in plateas eius, dicite: Etiam

puluerem qui adhæsit nobis de ciuitate vestra, extergimus in vos.

Tamen hoc scitote, quia appropinquabit regnum Dei. Dico vo-

bis, quia Sodomis in illa die remissius erit quam illi ciuitati. Et in

Matthæo euangelista scriptum est: Ecce ego mitto vos sicut ^{Math. 10.}

oues in medio luporum. Estote ergo prudentes sicut serpentes, & sim-

plices sicut columbæ. Cauete autem ab hominibus. Tradent enim vos

in conciliis, & in synagogis suis flagellabunt vos; & ad reges &

præsides ducemini propter me, in testimonium illis & gentibus. Cum

autem tradent vos, nolite cogitare quomodo aut quid loquamini.

Dabitur enim vobis in illa hora quid loquamini. Non enim vos

estis qui loquimini, sed Spiritus Patris vestri qui loquitur in vo-

bis. Tradet autem frater fratrem in mortem, & pater filium, & in-

surgent filii in parentes, & morte eos afficient. Et eritis odio omnibus propter nomen meum. Qui autem perseverauerit usque in finem, hic saluus erit. Linum namque & Cletum nihil legitur vnquam ex pontificali ministerio egisse potestatiue: sed quantum eia beato Petro præcipiebatur, tantum solum-

Nicæni Cō-
cilii Can. 4.

modo agebant. Nam & in Canone legitur Nicæno: Episcopum namque conuenit maxime quidem ab omnibus qui sunt in prouincia, episcopis ordinari. Si autem hoc difficile fuerit, aut propter instantem necessitatem, aut propter itineris longitudinem; a tribus tamen omnimodis in idipsum conuenientibus, & absentibus quoque pari modo decernentibus, & per scripta consentientibus, tunc ordinatio celebretur. Firmitas autem eorum quæ geruntur per vnquamque prouinciam, metropolitano tribuatur episcopo. Omnia quoque maxima Concilia

Episcopus
non est qui
a minori nu-
mero, quam
a tribus epi-
scopis con-
secratur.

affirmant, eum non esse episcopum, qui minus quam a tribus episcopis, auctoritate etiam metropolitani, fuerit factus episcopus. Ideoque illos quos chorepiscopos vocatis, quia ab vno (vt audiuius) sunt episcopo, episcopos non esse, nec aliquid de pontificali priuilegio agere debere, perspicuum est. Quoniam si nomen non habent, quomodo officium possunt * habere? Si ergo episcopi non sunt, & presbyteri (quorum vicem gerunt, quia ad exemplum & formam septuaginta olim siebant) esse despiciunt, quid erunt? Profecto quod ratione caret, aut nihil, aut parum profus est. Si quis de his amplius, & quod fieri non debeant, voluerit scire, legat prædictorum apostolicorum decreta, & ibi reperiet. De quibus aliqua & hic inferere, dignum duximus.

Damasi sci-
licet & Le-
onis.
Damasi pa-
pæ epistola
i v.

III.

Ioan. xv.

Si Domini desideramus esse discipuli, ipsius imitemur vestigia, vt de nobis dicatur: *Ego sum pastor bonus, & agnosco oves meas, & voco eas nominatim, & cognoscunt me meæ;* & reliqua. Et iterum, monente dominicæ vocis imperio,

Ioan. vii.

quo beatissimus apostolus Petrus trina repetitione mysticæ sanctiōnis imbuitur, vt Christi oves, qui Christum amat, diligenter & cum magna cura pascat, quoniam ipsius sanctæ sedis (cui per abundantiam diuinæ gratiæ præsumus)* ipsius amore & reuerentia cohortamur, vt tantæ superstitionis, quæ nullius (vt sæpe dictum est) fulci-

fulcitur auctoritate, periculum (quantum possumus) declinemus, ne beati magistri nostri Petri summi apostoli dilectio, qua se amatorem Dei esse testatus est, vana inueniatur in nobis: quoniam omnis negligenter pascens toties commendatum sibi dominicum gregem, conuincitur summum non amare pastorem, nec eius velle se discipulum fieri, cuius exempla negligit imitari. Nam gratia prorsus maior acquiritur, si de commissis ouibus lucrum offerat Domino sollicitudo pastoris. Nam & beatum Iacob, qui pro vxoribus diu feruierat, dixisse meminimus: *Viginti annis fui tecum: oues tuæ & capræ steriles non fuerunt: arietes gregis tui non comedi, nec captum a bestia ostendi tibi: ego damnum omne reddebam, & quidquid furto perierat, a me exigebas. Die noctuque æstu urebar & gelu, fugiebat somnus ab oculis meis.* Si igitur sic laborat & vigilat, qui pascit oues Laban, quanto labore, quantisque vigiliis debet intendere, qui pascit oues Dei? Sed in his omnibus ipse nos instruat, qui pro suis dedit ouibus animam, & adiuuet nos, vt de his qui nobis commisi sunt, fructum multiplicem, ac mensuram supereffluentem ad æterna gaudia reportare concedat: tantusque nos beati Petri apostolorum principis amor accendat, vt in ouili ipsius, cui omnes creaturæ sunt traditæ, omnes taliter errantes, & illicita atque prohibita præsumentes, sanctis vestris studiis summo redintegrare cum desiderio festinetis, * qualiter animæ precioso Christi sanguine redemptæ, eorum non depereant deceptio-
 ne. Restat etiam, quod per ostium hi nequaquam subintrarunt, quia non habebant ostium per quod ingrederentur: quia (vt dictum est) si nec episcopi sunt, & plusquam presbyteri esse ambiunt, per quod ostium intrabunt? cum hi tantum duo ordines in ecclesia legantur, nec amplius ad pastorale officium aliquod patet ostium, per quod pastor intret. Audite fratres non me, sed ipsam veritatem dicentem: *Qui non intrat per ostium in ouile ouium, sed ascendit aliunde, ille fur est & latro,* & reliqua. Cum etiam egregius prædicator dicat: *Fundamentum aliud nemo potest ponere præter id quod positum est:* prædicta duo fundamenta in ecclesia tantummodo posita inueniantur, quidquid amplius in his positum inuenitur, stare nullatenus poterit. Et ideo cum omnibus suis fundamentis, actionibus at-

Concil. Tom. 12.

A a a a

* quate-
 nus

que radicibus vt euellatur, necesse est, ita vt amplius nec pullulare, nec germinare valeat. Non ergo generet, & non faciat vobis, fratres, toties repetita locutio fastidium; quia summa necessitas est sæpius prohiberi quod toties illicite vsurpatur: & quoniam veritas sæpius exagitata, magis splendescit in lucem; & quod toties repetendo admonetur, minus vsurpatur. Super his enim multa iam ab antecessoribus nostris dicta sunt: a quibus ipsi, sicut nunc a nobis, ita olim ab ipsis damnati & prohibiti sunt: ideo sæpius repetentes, omnes monemus, vt vitentur huiusmodi, & a talibus se abstineant, qui noluerint vna cum eis a sacerdotali ministerio, vt rebelles, fieri alieni. Quod ita demum probare poterimus, si tales extirpare, & non eis fauere, decertaueritis: & ita in postmodum de tali querela cessabit: quia contumeliæ studio fit, quidquid interdictum toties vsurpatur. Omnia hæc decretalia, & cunctorum decessorum nostrorum constituta, quæ de ecclesiasticis ordinibus & Canonum promulgata sunt disciplinis, ita vobis & omnibus episcopis, ac cunctis generaliter sacerdotibus custodiri debere mandamus, vt si quis in illa commiserit, veniam sibi deinceps nouerit denegari: quoniam occurreret veritas, si falsitas displiceret. Et merito nos, qui summa ecclesiæ tenere debemus gubernacula, causa respicit, si silentio faueamus errori. Data * XIII. Kalendas Augusti, * Iustino sexto & Narsete vi-

* 211.
* Iust.
mano

ris clarissimis consulibus.

N O T A.

Hanc epistolam commentitiam esse probatur.

^a *Epistola.*] Hanc epistolam ab aliquo impostore sub nomine Ioannis papæ tertii post obitum illius suppositam fuisse, multis argumentis ostendi potest. Primo, quod sub consulatu Iustini sexto, decimo quarto Kalendas Augusti, anno septimo Iustini, & 572. Christi scripta fuisse reperiatur, quo tempore Ioannes papa iam in viuis esse desierat. Secundo, quod nota consulari insignita sit, qua his temporibus epistolæ pontificiæ consignari desierant. Tertio, quod in ea scribatur, Linum & Clerum fuisse tantum chorepiscopos; quos tamen omnis pene antiquitas scriptorum optimorum, vt in notis ad vitas eorundem pontificum diximus, pro veris pontificibus agnouit. Taceo quod nomen chorepiscoporum, de quorum munere integra epistola scripta est, in Gallia & Germania plane abolitum fuerit. Hoc vnum dumtaxat sanctissimi pontificis scriptum commentitium, germanis eiusdem epistolis deperditis, extare, vehementer est dolendum. Vide Baronium anno 572. num. 3.